

Investigating the effects of globalization on changing the cultural lifestyle of villagers Case study: villages of Southern Lilan district, Malekan County

Abu al-Qasim Taghizad Fanid¹ , Sajedeh Dinparast², Saeid Nasire Zare³

1. (Corresponding Author) Department of Geography and Rural Planning, Faculty of Planning and environmental science, University Tabriz, Tabriz, Iran

Email: fanid@tabrizu.ac.ir

2. Department of Geography and Rural Planning, Faculty of Planning and environmental science, University Tabriz, Tabriz, Iran

Email: sajedeh.dinparast74@gmail.com

3. Department of Geography and Rural Planning, Faculty of Geographical sciences, University Kharazmi, Tehran, Iran

Email: std_nasire_saeid@khu.ac.ir

Article Info

Article type:
Research Article

Article History:

Received:

6 September 2021

Received in revised form:

15 October 2022

Accepted:

11 March 2023

Keywords:

Rural Areas,
Changes,
Globalization,
Lifestyle,
Southern Lilan district.

ABSTRACT

It will only be possible to understand and recognize rural spaces by examining the shaping forces of the rural spaces, which are related to the processes of globalization and based on the set of complex factors in which the village was built. Because the understanding and awareness of the impact of the globalization process on rural areas present a different and diverse picture, the current research tried to investigate the change in the cultural lifestyle of the residents in the studied rural areas. Research based on the goal is practical, and in terms of the possibility of controlling the variables, it was a quasi-experimental type of research because, due to the post-event nature of the study, it is not possible to control the variables completely. In the quantitative part of the research, by studying the theoretical literature and past research, the variables and dimensions of the research were identified in four general dimensions. Model-driven, language change, consumerism, and sense of belonging, were interested in the overall change of cultural lifestyle in the rural areas of the Southern Lilan district. The studied rural areas feel significant changes in the rural environment from different aspects compared to the past, and these changes are significantly related to the effects of globalization, and the changes and effects of globalization have been on the components of model-driven and the change of the local language and dialect of the residents. In general, the changes in the cultural lifestyle among the rural residents are in the intermingling and transition from tradition to modernity. The reason for that is the change in parts of the lifestyle among the residents. The research shows the attention and preservation of rural values along with the changes in the cultural lifestyle in the studied rural areas.

Cite this article: Taghizad Fanid, A. Q., Dinparast, S., & Zare, S. N. (2024). Investigating the effects of globalization on changing the cultural lifestyle of villagers Case study: villages of Southern Lilan district, Malekan County. *Human Geography Research Quarterly*, 56 (1), 167-181.
<http://doi.org/10.22059/JHGR.2023.330213.1008375>

Extended Abstract

Introduction

Globalization is the dominant force that changes the economy and rural communities at the beginning of the 21st century. It has been a pervasive influence in changing the shape of rural areas, which simultaneously brings challenges and opportunities for rural development. Rural places have undergone different changes due to globalization in the last few decades. Concerning rural areas, as can be seen, these areas in the world are different and have their characteristics and structures. Therefore, the capacity of these regions to shape their future in the context of globalization will also be different. Villages as places on a local scale with their own identity, culture, way of living, and living spaces are becoming increasingly global. These villages worldwide are subject to severe changes and highly dependent on social and economic processes. In relation to this topic, today, globalization as a comprehensive phenomenon has many effects on the lifestyle of rural areas, which can be investigated, analyzed, and diagnosed from different aspects. But one of the most tangible aspects of the effects of globalization is the change in the lifestyle of the villagers in various economic, social, cultural, and environmental aspects of the villages.

Methodology

Research in the quantitative part tries to investigate the effects of globalization on the changes in the cultural lifestyle of the residents of the rural areas of the Southern Lian District. To achieve this goal, he uses statistical methods and tests. On the other hand, from the point of view of research classification based on the purpose, it is of applied type; because it seeks to apply theories, laws, principles, and techniques formulated in basic research to solve practical and real problems. Also, in terms of the possibility of controlling the variables, the research is quasi-experimental because, due to the post-event nature of the research, it is impossible to control the variables completely. The information collected in the research was based on two library and field

methods. In the library method, a review of the research background and literature was considered, and in the field method, the questionnaire created by the researcher was considered. According to the variables of the research and also the method of analysis, the questionnaire was prepared in the form of open and closed questions and also included spectrums in the form of a Likert scale in the nominal and rank measurement scale and in some aspects, an interval, and was given to the participants. In connection with the information gathering tool (questionnaire), to ensure the similarity of the questions taken from previous research with the research variables and to reveal the face validity of these indicators and their similarity with the villages of the study area, academic experts in the field of rural planning were investigated. After receiving their opinions, the required parts of the questionnaire were revised, and a number of unimportant questions were removed. Cronbach's alpha test was used to check the research questionnaire data's reliability. Therefore, a sample of 30 questionnaires was first distributed to the target population, and according to Cronbach's alpha value, the final revision of the questionnaire was made and distributed to the relevant sample. Finally, for the present study, the value of Cronbach's alpha for all research variables was 0.748, which has an acceptable level.

Results and Discussion

In the research, 372 participants cooperated in answering the questionnaire questions. In order to select these samples, considering the issue's importance, we tried to evaluate the standards by all groups of rural society as much as possible while randomly selecting the samples; because the changes in the dimensions of the research will be different from the point of view of the studied community. Residents of rural areas feel significant changes in rural environments compared to the past, considering the dimensions of social lifestyle. In investigating these changes in the four dimensions of model-driven, language change, consumerism, and the sense of belonging to the village, and using

the method of statistical tests, we try to investigate these changes. The selection of parametric and non-parametric statistical tests for analysis is different depending on the assumptions of each one. For this selection, the Kolmogorov-Smirnov test was exerted to check the normality of the data. Based on the standard coefficients, the relative importance of each of the independent variables in explaining and predicting the dependent variable has been revealed. According to the results, the components of model-driven, language change, consumerism, and sense of belonging play a prominent role in explaining and predicting lifestyle changes in the villages of the study area, respectively. In this, the model-driven variable is the most important because one change in this index's standard deviation causes the dependent variable's standard deviation (Lifestyle) to change by 0.740. At the same time, a unit change in the standard deviation of other dimensions will result in changes of 0.737, 0.529, 0.450, 0.439, and 0.350, respectively, in the dependent variable dimensions.

Conclusion

Now, the future of rural spaces is facing more complex issues than before, one of which is the phenomenon of globalization and changes in cultural lifestyles in these areas. The phenomenon of globalization has put different changes in the cultural lifestyle of the residents in rural areas, and it has focused and examined the aspects of globalization in four dimensions, model-driven, language change, consumerism, and sense of belonging. These dimensions were the totality of the research, whose interpretation was considered in the cultural lifestyle change. The studied rural areas, like other areas, are often engaged in agricultural activities due to natural conditions. These activities are also seen in the residential context of rural areas, and most rural spaces are dedicated to these activities. According to the research findings, the studied rural areas feel great changes in the rural environment from different aspects compared to the past, which is significantly related to the effects of globalization. The research results indicate that the most

changes and effects of globalization have been on model-driven components and the change of the local language and dialect of the residents in the studied rural areas. In the indicators of language change, as it is known, residents have less tendency to use local dialects due to globalization, and most of the residents use non-local expressions and terms in their dialect. In general, the research results show that the changes in the cultural lifestyle among rural areas are in the transition from tradition to modernity. Therefore, the research shows the attention and preservation of rural values along with the changes in cultural lifestyle in the studied rural areas.

Funding

There is no funding support.

Authors' Contribution

Authors contributed equally to the conceptualization and writing of the article. All of the authors approved the content of the manuscript and agreed on all aspects of the work declaration of competing interest none.

Conflict of Interest

Authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

We are grateful to all the scientific consultants of this paper.

بررسی اثرات جهانی‌شدن بر تغییر سبک زندگی فرهنگی روستاییان مطالعه موردی: روستاهای دهستان لیلان جنوبی شهرستان ملکان

ابوالقاسم تقی‌زاده فانید^۱، ساجده دین‌پرست^۲، سعید نصیری زارع^۳

۱- نویسنده مسئول، گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، دانشکده برنامه‌ریزی و علوم محیطی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران. رایانامه: fanid@tabrizu.ac.ir
۲- گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، دانشکده برنامه‌ریزی و علوم محیطی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران. رایانامه: sajede.dinparast74@gmail.com
۳- گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، دانشکده علوم جغرافیایی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران. رایانامه: std_nasire_saeid@khu.ac.ir

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت:

۱۴۰۰/۰۶/۱۵

تاریخ بازنگری:

۱۴۰۱/۰۷/۲۳

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۱/۱۲/۲۰

واژگان کلیدی:

مناطق روستایی،

تغییرات،

جهانی‌شدن،

سبک زندگی،

دهستان لیلان جنوبی.

درک و شناخت فضاهای روستایی بدون بررسی نیروهای شکل‌دهنده به فضاهای روستایی که در ارتباط با فرآیندهای جهانی‌شدن و مبتنی بر مجموعه عوامل پیچیده‌ای که روستا در آن ساخت‌یافته، ممکن نخواهد بود. زیرا درک و آگاهی از تأثیر فرآیند جهانی‌شدن بر فضاهای روستایی، تصویر متفاوت و متنوعی را ارائه می‌دهد که تحقیق سعی داشت جنبه تغییر سبک زندگی فرهنگی ساکنین نواحی روستایی مورد مطالعه، بررسی کند. تحقیق کاربردی و از حیث امکان کنترل متغیرها، از نوع تحقیقات شبه تجربی بود، زیرا با توجه به پس‌رویدادی بودن تحقیق امکان کنترل متغیرها به نحو کامل وجود ندارد. در بخش کمی تحقیق با مطالعه ادبیات نظری و تحقیقات گذشته، متغیرها و ابعاد تحقیق در ۴ بعد کلی مشخص گردید. مدل‌گرایی، تغییر زبان، مصرف‌گرایی و احساس تعلق که تفسیر آن در کلیت تغییر سبک زندگی فرهنگی در نواحی روستایی دهستان لیلان جنوبی، مورد توجه بود. نواحی روستایی مورد مطالعه تغییرات عمیقی را در محیط‌های روستایی از جنبه‌های مختلف نسبت به گذشته احساس می‌کنند که این تغییرات با اثرات جهانی‌شدن ارتباط معنی‌داری داشته و بیشترین تغییرات و اثرات جهانی‌شدن بر روی مؤلفه‌های مدل‌گرایی و تغییر زبان و گویش محلی ساکنین بوده است. به‌طور کلی، تغییرات سبک زندگی فرهنگی در میان ساکنین روستایی در آمیختگی و بینایی و گذار از سنت گذشته به مدرنیته قرار دارد. دلیل آن نیز، تغییر در بخش‌هایی از سبک زندگی در میان ساکنین است. تحقیق توجه و حفظ ارزش‌های روستایی را در کنار تغییرات سبک زندگی فرهنگی در نواحی روستایی مورد مطالعه را بیان می‌دارد.

استناد: تقی‌زاده فانید، ابوالقاسم؛ دین‌پرست، ساجده و نصیری زارع، سعید. (۱۴۰۳). بررسی اثرات جهانی‌شدن بر تغییر سبک زندگی روستاییان مطالعه موردی: روستاهای دهستان لیلان جنوبی شهرستان ملکان. *فصلنامه پژوهش‌های جغرافیای انسانی*، ۵۶ (۱)، ۱۸۱-۱۶۷.
<http://doi.org/10.22059/JHGR.2023.330213.1008375>

مقدمه

جهانی‌شدن نیروی غالب است که در آغاز قرن بیست و یکم اقتصاد و جوامع روستایی را تغییر شکل می‌دهد (McDonagh et al, 2015: 1; Woods, 2013: 113). آن یک نفوذ فراگیر در تغییر شکل مناطق روستایی بوده که به همین ترتیب هم چالش‌ها و هم فرصت‌های توسعه روستایی را به همراه دارد (Woods & McDonagh, 2011: 161). جهانی‌شدن، فرایندی اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و فناوری است که کم‌وبیش همه جوامع در هزاره سوم را دچار تغییر یا آماده تغییر کرده است. در این فرایند، بسیاری از مفاهیم و متغیرها مانند دولت، حاکمیت، قدرت، اقتدار، موازنه قدرت، امنیت جمعی، استقلال سیاسی و اقتصادی و ... به صورت معناداری در حال تحول مفهومی و عینی است. در نتیجه، ارتباطات فشرده‌تر و عمیق‌تری میان مکان‌های گوناگون به وجود می‌آید (زارعی و همکاران، ۱۳۹۵: ۵۵۸). این پدیده، یک فرآیند چندگانه بوده که برای مناطق روستایی از جنبه‌های متفاوتی مهم بوده (Woods et al, 2015: 199-200)، که آن؛ هم در تحقیقات دانشگاهی و هم در توسعه سیاست‌های روستایی مورد توجه قرار گرفته است (McDonagh et al, 2015: 4). مکان‌های روستایی از طریق جهانی‌شدن در چند دهه گذشته تغییرات متفاوتی داشته‌اند. در ارتباط با مناطق روستایی همان‌طور که پیداست این مناطق در جهان متفاوت و ویژگی‌ها و ساختارهای خاص خود را دارند. لذا ظرفیت این مناطق برای شکل دادن به آینده خود در زمینه جهانی‌شدن نیز متفاوت خواهد بود (Woods, 2013: 116). روستاها به‌عنوان مکان‌هایی در مقیاس محلی با دارا بودن هویت، فرهنگ، شیوه معیشت و فضاهای زندگی مربوط به خود، به‌طور روزافزونی جهانی می‌شوند. این روستاها در سراسر جهان در معرض تغییرات شدید هستند و به‌شدت به فرآیند اجتماعی و اقتصادی وابسته هستند (وودز، ۱۳۹۰: ۴۷). در ارتباط با این موضوع، امروزه جهانی‌شدن به‌عنوان یک پدیده فراگیر اثرات فراوانی بر سبک زندگی مناطق روستایی داشته که از جنبه‌های مختلف قابل بررسی، تحلیل و آسیب‌شناسی است. اما یکی از جنبه‌های بسیار ملموس اثرات جهانی‌شدن، تغییر در سبک زندگی روستائیان در جنبه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و محیطی روستاها می‌باشد (وثوقی و همکاران، ۱۳۸۸: ۷).

تغییر الگوها و سبک‌های زندگی را می‌توان از عوامل مؤثر بر تغییرات اقتصادی و اجتماعی قلمداد کرد. در گذشته نهادها و عوامل مؤثر بر فرآیند الگوپذیری در مناطق روستایی عوامل داخلی بودند و ریشه در درون فرهنگ جامعه روستایی داشتند؛ اما اکنون با گسترش ارتباطات بیرونی روستاها، به‌ویژه با تأثیرپذیری از رسانه‌ها، عوامل بیرونی بر فرهنگ روستایی در فرآیندهای الگوپذیری روستائیان نقش دارند (رضوی‌زاده، ۱۳۸۴: ۶۱). اما از آنجا که ماهیت طبیعی جوامع شهری و روستایی با تأثیرپذیری از عوامل بیرونی تا حدودی قابل بررسی است، می‌توان تأثیر آن را در مناطق روستایی نیز مطالعه کرد (Pavis et al, 1998: 1408).

در عصر کنونی، ساخت سنتی روستاها با تأثیرپذیری از رسانه‌هایی مانند تلویزیون، ماهواره، تلفن همراه و اینترنت دستخوش تغییر شده است، به‌گونه‌ای که امروزه چهره روستاها دیگر مانند گذشته نیست و بسیاری از سنت‌ها تغییر کرده است و این تغییرات روی ساخت سنتی و سبک زندگی روستاها نیز تأثیر گذاشته و همه افراد ناخودآگاه با پیامدهای آن نیز درگیر شده‌اند (آقاچان‌بگلو و همکاران، ۱۳۹۲: ۱۴۲). بنابراین، تأثیر جهانی‌شدن بر سبک زندگی که در مناطق مختلف جهان پذیرای هرگونه تغییر در ابعاد اقتصادی و به‌ویژه اجتماعی هستند، بسیار اهمیت دارند (Hu, 2011: 1250). چرا که جهانی‌شدن به‌خصوص در مناطق روستایی با تغییرات سبک زندگی و به‌خصوص در جنبه فرهنگی آن موجب شکل‌گیری الگوهای خاصی از زندگی و معیشت شده که این تغییرات در تناقض با سنت دیرینه این مناطق است. همگام شدن جهانی‌شدن با توسعه در مناطق روستایی و از بین رفتن بسیاری از ارزش‌ها و هویت روستایی دو روی این تناقض هستند

که می‌بایست از جنبه‌های مختلف بررسی و موردتحقیق قرار بگیرند.

اما در همین ارتباط نواحی روستایی دهستان لیان جنوبی نیز به دلیل گسترش و برخورداری از تسهیلات ارتباطی در دوره‌ای از تحول فرهنگی و اجتماعی قرار دارند که این تحولات موجب تغییر سبک زندگی سنتی آنان به سمت زندگی نوین شده است. این تحولات و تغییرات را در دهستان لیان جنوبی می‌توان حاصل عوامل عیدهای دانست که مهم‌ترین آن گسترش و اجرای طرح‌های خدمات‌رسانی و عمرانی، بالا رفتن سطح تحصیلات روستائیان، جابگزینی نسلی و مهم‌ترین آن مراجعه و گسترش ارتباطات شهری در این نواحی دانست. بنابراین با توجه به آنچه گذشت، تحقیق از رهگذر تأثیر جهانی‌شدن بر تغییرات سبک زندگی فرهنگی در مناطق روستایی، کوشش دارد این موضوع را بررسی کند که عناصر جهانی‌شدن در روستاها موجب چه تغییراتی در سبک زندگی فرهنگی این نواحی شده است. در سال‌های اخیر، محققان علاقه‌ای به درک پویایی فضاهای روستایی در کشورهای درحال توسعه که تحت تأثیر فرآیندهای جهانی‌شدن در مسیرهای مختلف قرار دارند، نشان داده‌اند (Schneider, 2010; Bryant et al, 2008; Rigg, 2006; Wiilson & Rigg, 2003). در ارتباط با موضوع و هدف تحقیق، مطالعات اندکی صورت گرفته است. این مطالعات اندک نیز در سه بخش کلی موردتوجه قرار می‌گیرند. در بخش اول تحقیقاتی هستند که جنبه اثرات جهانی‌شدن را بر سبک زندگی مناطق روستایی موردتوجه قرار می‌دهند که این تحقیقات بیشتر در تحقیق موردتوجه بودند. بذرافشان و طولابی‌نژاد (۱۳۹۵)، به بررسی آثار نوسازی بر تغییر و تحولات سبک زندگی خانوارهای روستایی بخش مرکزی شهرستان پلدختر می‌پردازند. آنان نتیجه‌گیری می‌کنند که نوسازی؛ تغییرات زیادی را در سبک زندگی اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی خانوارهای روستایی و گرایش آن‌ها به سبک زندگی شهری داشته است. تحقیق سجاسی قیداری و همکاران (۱۳۹۴)، نیز در این دست از مطالعات است که جهانی‌شدن و سبک زندگی روستایی را موردتوجه قرار می‌دهند. بر اساس نتایج تحقیق آنان اثرات جهانی‌شدن در همه ابعاد و شاخص‌های سبک زندگی مؤثر بوده و همچنین آنان در مطالعه موردی خود بر تغییرات سبک زندگی در جامعه روستایی اشاره می‌کنند. در دسته دوم، تحقیقاتی هستند که تنها سبک زندگی را در مناطق روستایی بررسی می‌کنند: یاری حصار و همکاران (۱۳۹۵)، به بررسی تغییر سبک زندگی و پیامدهای آن بر تولید روستایی بررسی می‌پردازند. آنان بیان می‌دارند که ارتباط مثبت و قوی میان استفاده از رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی با تغییر سبک زندگی وجود دارد. همچنین میزان تغییرات اجتماعی و فرهنگی در زندگی روستاهای مورد مطالعه بسیار بیشتر از تغییرات به وجود آمده در بخش تولید است و با افزایش تغییرات در سبک زندگی، کیفیت زندگی کاهش پیدا کرده است. تحقیق نجار زاده (۱۳۹۱) نیز در این دست از مطالعات است. او در تحقیق خود به تفاوت‌های سبک زندگی گروه‌های شهری و روستایی می‌پردازد. در دسته سوم نیز تحقیقاتی هستند که بیشتر به فرآیندهای جهانی‌شدن در مناطق روستایی می‌پردازند. این دست از مطالعات با جهت‌گیری‌های متفاوتی انجام شده که تمرکز بیشتر این تحقیقات بر اثرات جهانی‌شدن بر توسعه و تغییرات فضاهای روستایی است. در این بخش مطالعه صابونچی (۱۳۹۵)، موردتوجه بوده که به تحلیل توسعه فضاهای روستایی در فرآیند جهانی‌شدن می‌پردازد. به‌طور کلی آن‌طور که پیشینه تحقیق مشخص می‌کند، اثرات جهانی‌شدن بر تغییرات سبک زندگی چه در مناطق شهری و چه در مناطق روستایی موردتوجه بوده که نتایج کلی آن، بیانگر تغییرات جهانی‌شدن بر سبک زندگی در این مناطق است. یا در مطالعه دیگر کانبیور^۱ (۲۰۱۶)، نقش جهانی‌شدن را بر توزیع درآمد بررسی می‌کند و نتیجه‌گیری می‌کند که نقش جهانی‌شدن در نابرابری درآمد مهم بوده و باید به آن توجه کرد. یا در تحقیق دیگر بردهان^۲ (۲۰۰۶)، تأثیر جهانی‌شدن را بر فقر روستایی

1. Kanbur

2. Bardhan

را مورد توجه قرار می‌دهد. او در مطالعه خود به تبیین مکانیزم‌هایی می‌پردازد که جهانی‌شدن در معنای افزایش تجارت خارجی و جریان سرمایه بلندمدت بر زندگی افراد فقیر در مناطق روستایی کشورهای در حال توسعه تأثیر می‌گذارد و بر این نکته اذعان می‌کند که جهانی‌شدن تنها نمی‌تواند باعث سختی برای فقرای روستایی شود بلکه فرصت‌هایی را نیز برای آن‌ها به وجود می‌آورد و این بستگی به سیاست و اقتصاد خود کشورها و اینکه چگونه به این شرایط پیچیده پاسخگو باشند، وجود دارد.

از این رو تحقیق با این آگاهی که مناطق روستایی به‌عنوان یکی از کانون‌های حفظ ارزش‌ها و فرهنگ یک سرزمین بوده که در صورت از بین رفتن این ارزش‌ها و سبک زندگی، تاریخ آن کشور نیز فراموش خواهد شد؛ از نگاه جهانی‌شدن که پیامدهای آن در نواحی روستایی دهستان لیلان جنوبی ملموس تر بوده به جنبه اثرات آن بر تغییرات سبک زندگی فرهنگی در ناحیه روستایی خواهد پرداخت.

مبانی نظری

اولین استفاده از اصطلاح "سبک زندگی" توسط آلفرد آدلر^۱، روانشناس استفاده‌شده است، وی در سال ۱۹۲۹ از آن برای نشان دادن شخصیت اساسی یک شخص در اوایل کودکی که بر واکنش‌ها و رفتار او حاکم است، استفاده کرد (Veal, 1993: 324). سبک زندگی روشی است که در متن خاص جغرافیایی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و مذهبی شکل می‌گیرد. سبک زندگی به ویژگی‌های ساکنان یک منطقه در زمان و مکان خاص گفته می‌شود. این شامل رفتارها و عملکردهای روزمره افراد در شغل، فعالیت‌ها، تفریح و رژیم غذایی است (Farhud, 2015: 1443- 1442). اهمیت سبک زندگی به‌عنوان یک دستور کار مطالعاتی در علوم اجتماعی تقریباً از اوایل قرن ۲۰ به بعد با توجه به رشد شهرنشینی و صنعتی شدن و تفکیک اجتماعی فزاینده‌ای بود که در جوامع غربی شکل گرفته بود. تنش‌های اجتماعی که به خاطر جابه‌جایی و تحرک‌های جمعیتی و هم‌زیستی گروه‌های قومی و نژادی شکل گرفته بود، این دستور کار تازه را وارد علوم اجتماعی کرد. از این دوره به بعد عوامل غیراقتصادی و نحوه مصرف کردن بیش‌ازپیش، معیاری تمایز بخش شد (ذکایی، ۱۳۹۱: ۶).

مفهوم سبک زندگی در مورد جوامع مدرن و پسا مدرن به کار می‌رود. گیدنز^۲ وقتی از سبک زندگی صحبت می‌کند، آن را شامل مجموعه یکپارچه‌ای از ارزش‌ها و نگرش‌ها و کنش‌هایی می‌داند که یک فرد آن را می‌پذیرد نه فقط به این خاطر که اساس اعمال و رفتارهای معنی‌دار وی را تشکیل می‌دهد بلکه به این خاطر که به روایت خاص تشخیص تبلور می‌بخشد. وی معتقد است هر چه محیطی که فرد در آن زندگی می‌کند پسانستی تر باشد به همان میزان نیز دغدغه‌های سبک زندگی، در مرکز تشخیص فرد قرار می‌گیرد. در واقع وی معتقد است، مفهوم سبک زندگی فقط در جوامع مدرن و پسامدرن امکان‌پذیر است و نه در جوامع سنتی چرا که سبک زندگی مستلزم وجود حق انتخاب برای کنشگران است اگر حق انتخاب نباشد، نمی‌توان از سبک زندگی صحبت کرد (شهابی و ذکایی، ۱۳۹۱: ۵). سبک زندگی، در اشکال مختلف آن به‌عنوان یک موضوع اصلی در زمینه‌های مختلفی از جمله تحقیقات جهانی‌شدن مورد توجه قرار گرفته است. فرهنگ‌ها هرچقدر غنی باشند، به رابطه با همدیگر برای تصحیح و تکمیل خود نیازمندند. از این راه، افق‌های اندیشه فرهنگ‌ها وسعت می‌یابد. در عرصه فرهنگی، آزادی، تنوع، مقایسه و رقابت پیش شرط شکوفایی است (چراغی و همکاران، ۱۴۰۰: ۱۳۷۷).

جهانی‌شدن موضوعی اجتناب‌ناپذیر در تحلیل تحولات اجتماعی-اقتصادی، سیاسی و فرهنگی است که در دهه‌های

1. Alf Adler

2. Giddens

گذشته رخ داده است (Flores, 2020: 181). جهانی‌شدن مفهومی مبهم و مورد اختلاف است. جهانی‌شدن در برخی موارد به شرایطی اطلاق می‌شود که با ارتباط اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی در مقیاس جهانی، مرزها به‌طور فزاینده‌ای از بین می‌روند (Ohmae, 1995: 214)، اما در موارد دیگر به فرآیندهای ادغام و همگرایی منجر می‌شود (Held et al, 1999: 602). جهانی‌شدن برای گیدنز مجموعه‌ای از فرآیندها است که خواه‌ناخواه بر همه انسان‌ها در دنیای جدید اثر می‌گذارد و تأثیر آن در زندگی روزمره انکار نشدنی است (گیدنز، ۱۳۸۴: ۳۸). جهانی‌شدن به تعبیر مالکوم واترز^۱، فرآیندی متمایزکننده و ناهمگون ساز است و با پذیرش خرده‌فرهنگ‌ها و توانایی‌های محلی، جهان را به‌سوی کثرت‌گرایی سوق می‌دهد (طباطبایی، ۱۳۸۷: ۱). از دیدگاه کاستل^۲، جهانی‌شدن در واقع نمایانگر دگرگونی فرآیندی زمان و فضا، همراه با پیامدهای متعدد آن در اجتماع و اقتصاد است (جونز^۳، ۱۳۹۱: ۷۹). از دیدگاه هابرماس^۴، جهانی‌شدن از یک‌سو تداعی‌گر تصویری از هم‌پیوندی‌ها، مراودات و ارتباطات بین دورترین مناطق جهان و معارضة با تعصب‌های کهنه و همین‌طور نویددهنده آینده‌ای است که در آن تمام ریشه‌های جغرافیایی، سیاسی و فرهنگی منازعات اجتماعی خشکیده می‌شود (هابرماس، ۱۳۸۶: ۱).

جدول ۱. تغییرات معاصر روستایی، مفاهیم و موضوعات مهم جهانی

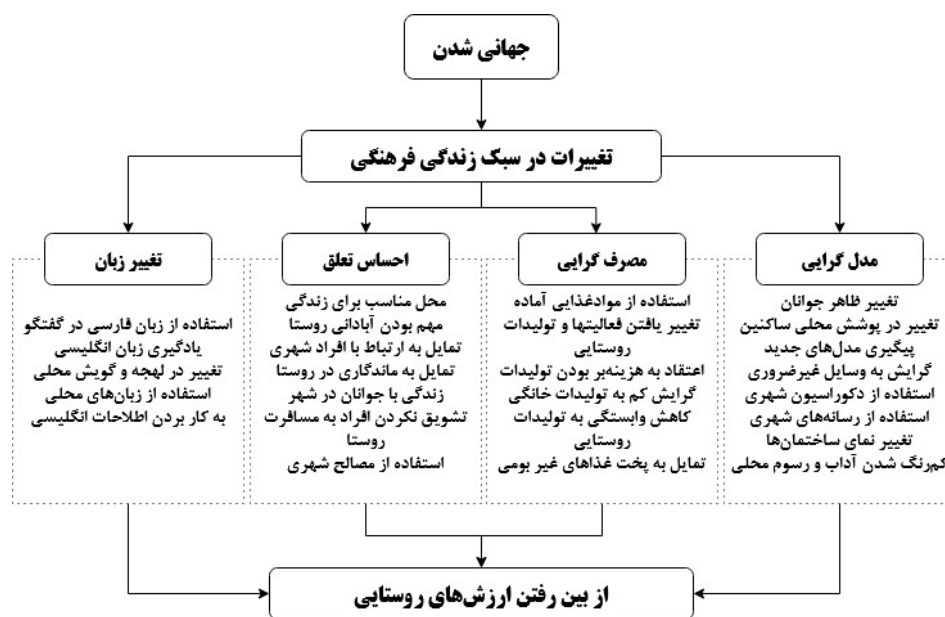
مقیاس جهانی		
مفهوم	بحث	مسائل مهم جهانی
وودز (۲۰۰۷ و ۲۰۱۰): فضاهای روستایی به‌طور	• جهانی‌شدن اشتغال را تغییر می‌دهد.	
چرشیر ^۵ و وودز (۲۰۱۳): مک	• فزاینده‌ای از طریق	• جهانی‌شدن موجب افزایش فرصت‌ها می‌گردد.
دانگه و همکاران (۲۰۱۵)	• جهانی‌شدن به یکدیگر	• جهانی‌شدن موجب تغییر در سطح درآمد و ارائه الگوی خدمات می‌گردد.
	متصل و ادغام‌شده‌اند	• جهانی‌شدن بر زندگی روزمره تأثیر می‌گذارد.

Source: Machado, 2017: 47

اکنون پس از گذشت چند دهه از پدیدار شدن مفهوم جهانی‌شدن، تأثیرگذاری آن در مکان‌های کوچک و دورافتاده جغرافیایی مانند روستاها به‌شدت سرعت گرفته است؛ زیرا با جهانی‌شدن، پیشرفت‌ها در حمل‌ونقل، فناوری اطلاعات و ارتباطات و دسترسی آسان به آگاهی جهانی و اطلاعات غیررسمی افراد محلی افزایش می‌یابد. این تنوع تغییرات باعث حرکت سریع مردمی و همگرایی فرهنگی و زبانی، اقتصادی و مصرفی می‌شود. از نکات عمده و مهم در مطالعات و پژوهش‌های برنامه‌ریزی جدید روستایی، نحوه ادغام روستاها در فضاهای جهانی، تأثیر جهانی‌شدن بر فرهنگ محلی، پتانسیل‌های رقابتی بازارهای محلی با بازارهای بین‌المللی و ... است. جهانی، فرصت‌ها و پتانسیل‌های بی‌شماری را برای افراد و جوامع محلی برای ارائه محصولات خود به عرصه‌های جهانی فراهم می‌کند. از سوی دیگر، تهدیدهایی نیز ناشی از جهانی‌شدن برای جوامع محلی به لحاظ هجوم تولیدات و فرهنگ بیرونی و تضعیف زمینه‌های تولیدات خرد روستایی و فرهنگ‌های بومی و تغییر سبک بومی زندگی وجود دارد. بر این اساس، به‌طور کلی سه رویکرد نسبت به جهانی‌شدن وجود دارد که بر شکل‌های خاص سبک زندگی تأکید می‌کنند: گروه اول رویکرد منفی به جهانی‌شدن دارند. در این دیدگاه مخالفان جهانی‌شدن، جهانی‌سازی سبب یکسان‌سازی سبک زندگی با رویکرد غربی شدن در مناطق روستایی می‌شود که نتیجه آن حذف سبک زندگی روستایی و جایگزین آن با سبک زندگی شهری است. گروه دوم رویکرد موافقان جهانی‌شدن

1. Malcolm Waters
2. Castell
3. Jon
4. Habermas
5. Cheshire

است. این افراد از ایجاد فرصت برای تهیدستان در شکستن انحصار دولت‌ها برای سفر، کار و تحصیل، تقسیم کار بین‌المللی، رقابت و امکان مقایسه شهروندان جهانی با یکدیگر، به‌عنوان فرصت‌های جهانی شدن سخن می‌گویند؛ به‌گونه‌ای که در مورد سبک زندگی، جهانی شدن فرصت‌های مناسبی را برای ارائه سبک زندگی بومی به جهان به‌عنوان یک الگوی اجتماعی- فرهنگی فراهم می‌سازد. لذا از نظر موافقان، جهانی شدن به باروری و ماندگاری سبک‌های زندگی محلی و بومی کمک می‌کند. اما گروه و یا دیدگاه سوم، جهانی شدن را تیغ دو لبه می‌داند. آنان از جهان محلی شدن سخن می‌گویند، زیرا جهانی شدن دارای دو چهره محلی و جهانی است که از یک‌سو دربرگیرنده توسعه شکل‌ها و تأثیرات جهانی است و از سوی دیگر، تقویت گروه‌های محلی مانند روستاییان در جنبه‌های مختلف مانند بهبود و اصلاح شیوه‌های زندگی را در پی دارد. بر اساس رویکرد جهانی محلی شدن به سبک زندگی روستایی، جهانی شدن فرصت‌های لازم برای عرضه نقاط قوت موجود در سبک زندگی روستایی را به روستاییان داده و در مقابل، فرصت و امکان اصلاح و بازبینی جنبه‌های ضعیف سبک زندگی را برای روستاییان فراهم می‌کند. این گروه به دلیل نگاه متعادل به جهانی شدن، از طرفداران بیشتری در سطح جهانی میان سیاست‌گذاران، مدیران و برنامه ریزان روستایی برخوردار است (سجاسی قیداری و همکاران، ۱۳۹۴: ۱۵۹-۱۵۸؛ نجارزاده، ۱۳۹۱: ۱۵۵ و حکیم زاده، ۱۳۸۹: ۲).

شکل ۱. مدل مفهومی تحقیق

روش پژوهش

تحقیق در نوع تحقیقات کمی که سعی در بررسی اثرات جهانی شدن بر تغییرات سبک زندگی ساکنین نواحی روستایی دهستان لیان جنوبی دارد. برای رسیدن به این هدف از روش‌ها و آزمون‌های آماری استفاده می‌کند. در سوی دیگر از دیدگاه طبقه‌بندی تحقیق بر مبنای هدف از نوع کاربردی است. زیرا به دنبال به‌کارگیری نظریه‌ها، قانونمندی‌ها، اصول و فنون تدوین شده در تحقیقات پایه برای حل مسائل اجرایی و واقعی است. همچنین تحقیق از حیث امکان کنترل متغیرها نیز تحقیق از نوع تحقیقات شبه تجربی است، زیرا با توجه به پس رویدادی بودن تحقیق امکان کنترل متغیرها به نحو کامل وجود ندارد. در بخش کمی تحقیق با توجه به مطالعه ادبیات نظری و مطالعه تحقیقات گذشته متغیرها و ابعاد تحقیق در ۴ بعد کلی مشخص گردید، جدول (۲).

جدول ۲. متغیرها و ابعاد اثرات جهانی‌شدن بر سبک زندگی روستاییان

ابعاد	متغیرها	منابع
توصیفی	جنسیت؛ سن؛ فعالیت اقتصادی؛ سطح تحصیلات؛ سابقه سکونت در روستا	-
سبک زندگی	پرداختن به فعالیت اقتصادی در روستا؛ پیروی از آداب‌ورسوم روستا؛ پوشیدن لباس محلی در روستا؛ استفاده از گویش محلی در سخن گفتن؛ پخت غذاهای محلی روستا؛ استفاده از لوازم دستی و سنتی در دکوراسیون خانه؛ ساخت خانه‌های گلی و بومی در روستا.	بذرافشان و طولابی‌نژاد (۱۳۹۵)؛ سجاسی قیداری و همکاران (۱۳۹۴ و ۱۳۹۵)؛ صابونچی (۱۳۹۵)؛ یاری حصار و همکاران (۱۳۹۵)
مدل گرایی	تغییر ظاهر جوانان به الگوهای خارجی؛ تغییر در پوشش و لباس‌های محلی ساکنین روستا؛ پیگیری مدل‌های جدید در زمینه‌های مختلف توسط جوانان؛ گرایش به افزایش وسایل غیرضروری در زندگی؛ استفاده از سبک‌های شهری دکوراسیون در داخل منازل روستایی؛ تمایل به استفاده از برخی از رسانه‌ها و ابزارهای شهری (ماهواره و ...)؛ تغییر نمای ساختمان‌های مسکونی به الگوهای شهری؛ کم‌رنگ شدن آداب‌ورسوم و فرهنگ بومی روستا.	بذرافشان و طولابی‌نژاد (۱۳۹۵)؛ سجاسی قیداری و همکاران (۱۳۹۴ و ۱۳۹۵)؛ صابونچی (۱۳۹۵)؛ یاری حصار و همکاران (۱۳۹۵)
تغییر زبان	علاقه به استفاده از زبان فارسی در گفتگو؛ علاقه به یادگیری زبان انگلیسی در بین نوجوانان و جوانان؛ کاهش علاقه‌مندی جوانان به استفاده از زبان‌های محلی؛ تغییر در لهجه و گویش محلی ساکنین روستا؛ به‌کارگیری اصطلاح‌های انگلیسی در صحبت‌های روزمره.	بذرافشان و طولابی‌نژاد (۱۳۹۵)؛ سجاسی قیداری و همکاران (۱۳۹۴ و ۱۳۹۵)؛ صابونچی (۱۳۹۵)؛ یاری حصار و همکاران (۱۳۹۵)
مصرف‌گرایی	استفاده از مواد غذایی آماده و فروشگاه‌های در منازل؛ تغییر یافتن فعالیت‌ها و روش‌های تولیدات روستایی؛ اعتقاد به هزینه بر بودن تولیدات روستایی نسبت به خرید؛ گرایش کم به تولید خانگی مواد اولیه خوراکی؛ کاهش وابستگی خانوارهای روستایی به مواد غذایی محلی و تولیدات روستایی؛ تمایل ساکنین به یادگیری و روش‌های پخت غذاهای غیر بومی.	بذرافشان و طولابی‌نژاد (۱۳۹۵)؛ سجاسی قیداری و همکاران (۱۳۹۴ و ۱۳۹۵)؛ صابونچی (۱۳۹۵)؛ یاری حصار و همکاران (۱۳۹۵)
احساس تعلق	روستا را محل مناسبی برای زندگی دانستن؛ مهم بودن آبادانی روستای محل سکونت؛ تمایل ساکنین به ارتباطات با افراد شهری؛ تمایل به ماندگاری در روستای محل سکونت؛ علاقه‌مندی ساکنین به زندگی با جوانان در شهر؛ تشویق نکردن دیگران برای مسافرت به روستا و یا زندگی در روستا؛ استفاده از مصالحی هم چون سیمان، گچ، آجر و ... به‌جای کاه و گل.	بذرافشان و طولابی‌نژاد (۱۳۹۵)؛ سجاسی قیداری و همکاران (۱۳۹۴ و ۱۳۹۵)؛ صابونچی (۱۳۹۵)؛ یاری حصار و همکاران (۱۳۹۵)

جمع‌آوری اطلاعات در تحقیق بر اساس دو روش کتابخانه‌ای و روش میدانی بوده است. در روش کتابخانه‌ای، بررسی پیشینه و ادبیات تحقیق و در روش میدانی نیز پرسشنامه محقق ساخته موردتوجه بود. با توجه به متغیرهای تحقیق و نیز روش تجزیه‌وتحلیل، پرسشنامه به‌صورت پرسش‌های باز و بسته و همچنین شامل طیف‌هایی در قالب طیف لیکرت در مقیاس سنجش اسمی و رتبه‌ای و در برخی از جنبه‌ها، فاصله‌ای تهیه و در اختیار مشارکت‌کنندگان قرار گرفت. اما در ارتباط با ابزار گردآوری اطلاعات (پرسشنامه)، برای اطمینان از همانندی سؤال‌های برگرفته از پژوهش‌های پیشین با متغیرهای پژوهش و برای آشکار شدن روایی صوری این شاخص‌ها و همانندی آن با روستاهای ناحیه مورد مطالعه؛ از صاحب‌نظران دانشگاهی در حوزه برنامه‌ریزی روستایی موردبررسی قرار گرفت. پس از دریافت نظرات آن‌ها، بخش‌های نیازمند بازنگری موردنیاز در پرسشنامه صورت گرفت و تعدادی از سؤال‌های بی‌اهمیت حذف شد. برای بررسی پایایی و قابل‌اعتماد بودن داده‌های پرسشنامه‌ای پژوهش از آزمون آلفای کرونباخ استفاده شد. بنابراین، ابتدا یک نمونه ۳۰ تایی از پرسشنامه در جامعه موردنظر توزیع و با توجه به مقدار آلفای کرونباخ به‌دست‌آمده، ویرایش نهایی پرسشنامه صورت گرفت و در نمونه مربوط، توزیع شد. سرانجام، برای پژوهش حاضر مقدار آلفای کرونباخ برای کل متغیرهای تحقیق، ۰/۷۴۸ به دست آمد که از سطح قابل قبولی برخوردار است.

جدول ۳. مقدر ضریب آلفای کرونیخ در راستای تعیین پایایی ابزار پژوهش

ابعاد	مدل گرای	تغییر زبان	مصرف‌گرایی	احساس تعلق	کل
مقدار آلفای کرونیخ	۰/۷۱۰	۰/۸۳۱	۰/۷۵۱	۰/۶۹۹	۰/۷۴۸

جامعه آماری تحقیق هم شامل تمام خانوارهای روستایی در نواحی روستایی مورد مطالعه بوده و از آنجا که بررسی و مطالعه این حجم از خانوارها معقول نیست لذا از فرمول کوکران برای تعیین حجم نمونه بهره گرفته شد. بنابراین با سطح اطمینان ۹۵ درصد و پیش برآورد واریانس و دقت احتمالی مطلوب ۵ درصد، تعداد ۳۷۲ خانوار به دست آمد، جدول (۴).

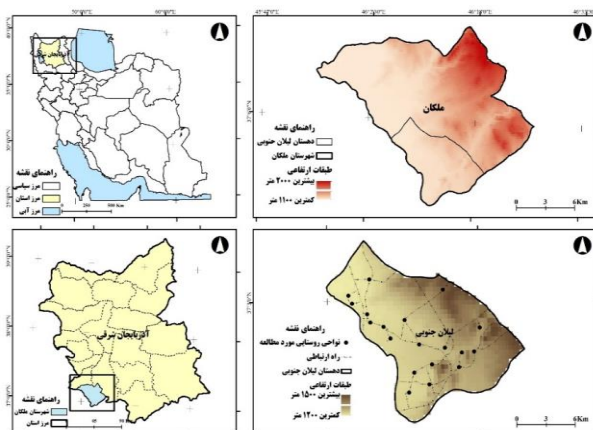
جدول ۴. توزیع پرسشنامه در نواحی روستایی مورد مطالعه

ردیف	نام روستا	جمعیت (نفر)	فراوانی (درصد)	خانوار	فراوانی (درصد)	تعداد پرسشنامه
۱	اگکند قره خضر	۵۶۵	۳/۸۰	۱۷۰	۳/۹۱	۱۵
۲	قره خضر	۱۸۱۳	۱۲/۲۱	۵۶۵	۱۳/۰۰	۴۸
۳	گدکلو	۱۴۸۱	۹/۹۷	۴۴۰	۱۰/۱۲	۳۸
۴	قندهار	۱۴۳۶	۹/۶۷	۴۱۰	۹/۴۳	۳۵
۵	حسن‌آباد	۱۱۴۴	۷/۷۰	۳۴۱	۷/۸۴	۲۹
۶	تورچی	۱۵۵۶	۱۰/۴۸	۴۳۳	۹/۹۶	۳۷
۷	شریفلو	۱۰۲۴	۶/۸۹	۳۰۳	۶/۹۷	۲۶
۸	محسن‌آباد	۱۰۴۴	۷/۰۳	۲۸۱	۶/۴۶	۲۴
۹	فتح‌اله‌کندی	۲۹۷	۲/۰۰	۸۴	۱/۹۳	۷
۱۰	قره گل	۷۷۰	۵/۱۸	۲۱۷	۴/۹۹	۱۹
۱۱	شیرین‌کند	۲۷۴۴	۱۸/۴۷	۸۱۵	۱۸/۷۵	۷۰
۱۲	چغالو	۴۶۶	۳/۱۴	۱۳۸	۳/۱۷	۱۲
۱۳	عبدل‌آباد	۱۵۸	۱/۰۶	۵۴	۱/۲۴	۵
۱۴	لطف‌آباد	۳۵۵	۲/۳۹	۹۶	۲/۲۱	۶
	مجموع	۱۴۸۵۳	%۱۰۰	۴۳۴۷	%۱۰۰	۳۷۲

منبع: سرشماری استان آذربایجان شرقی، ۱۳۹۵

محدوده مورد مطالعه

شهرستان ملکان یکی از شهرستان‌های جنوب غربی استان آذربایجان شرقی است، مرکز این شهرستان، شهر ملکان بوده و این شهرستان با ۱۱۱۳۱۹ نفر جمعیت در سرشماری مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۵، به‌عنوان سیزدهمین شهر پرجمعیت استان شناخته می‌شود. این شهرستان دارای ۲ بخش و ۵ دهستان می‌باشد. دهستان لیلان جنوبی یکی از دهستان‌های استان شهرستان ملکان بوده که در بخش لیلان واقع شده است. بر اساس سرشماری ۱۳۹۵، این دهستان ۱۴ نقطه روستایی ساکن دارد که به سبب حاصل خیزی خاک و مساعد بودن اوضاع جوی و دسترسی آسان به آب‌های سطحی و زیرزمینی، فعالیت کشاورزی و دامداری مهم‌ترین فعالیت ساکنین آن است. همچنین به دلیل رونق داشتن فعالیت‌های کشاورزی، در سال‌های گذشته توسعه صنایع تبدیلی نیز در این نواحی روستایی نیز بیشتر شده که این صنایع اغلب فرآوری محصولات کشاورزی را انجام می‌دهند. شکل (۲)، موقعیت جغرافیایی نواحی روستایی مورد مطالعه را نشان می‌دهد.

شکل ۲. موقعیت جغرافیایی نواحی روستایی مورد مطالعه

یافته‌ها

به‌مانند همه جوامع در حال دگرگون، جوامع روستایی نیز امروزه به‌موجب برخورداری از دستاوردهای دنیای مدرن و جهانی‌شدن، دوره گذار از سبک زندگی سنتی به سبک زندگی نوین را تجربه کرده‌اند. این دگرگونی در تمام ابعاد زندگی روستایی به‌طور برابر نبوده و طبیعتاً در برخی از جنبه‌ها این دگرگونی بیشتر بوده است. در تحقیق ۳۷۲ مشارکت‌کننده، برای پاسخ به سؤالات پرسشنامه همکاری نمودند. برای انتخاب این نمونه‌ها نیز با توجه به اهمیت موضوع، سعی گردید ضمن انتخاب تصادفی نمونه‌ها، تا حد ممکن ارزیابی معیارها توسط تمام گروه‌های جامعه روستایی انجام شود. زیرا تغییرات ابعاد تحقیق از نظر جامعه مورد مطالعه متفاوت خواهد بود. ویژگی‌های فردی پاسخگویان نشان می‌دهد که جنسیت مردان و تحصیلات ابتدایی (خواندن و نوشتن؛ آموزش نهضت سوادآموزی) بیشترین فراوانی را داشته است. همچنین از بین مشارکت‌کنندگان، بیشترین گروه سنی برای سن ۴۰ تا ۶۰ سال بوده و فعالیت باغداری نیز بیشترین گروه اقتصادی مشارکت‌کنندگان بوده است. برحسب سابقه سکونت نیز بیشتر مشارکت‌کنندگان بیشتر از ۱۵ سال در ناحیه روستایی سکونت داشته‌اند.

ساکنین نواحی روستایی با توجه به ابعاد سبک زندگی اجتماعی؛ تغییرات عمیقی را در محیط‌های روستایی نسبت به گذشته احساس می‌کنند. در تحقیق این تغییرات در ۴ بعد مدل‌گرایی، تغییر زبان، مصرف‌گرایی و احساس تعلق به روستا بررسی و به روش آزمون‌های آماری سعی در بررسی این تغییرات است. انتخاب آزمون‌های آماری پارامتریک و غیر پارامتریک برای تحلیل بسته به پیش فرض‌های هر کدام متفاوت است. برای این انتخاب از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن داده‌ها استفاده شد.

جدول ۵. بررسی نرمال بودن اطلاعات تحقیق

متغیر	جهانی‌شدن و سبک زندگی فرهنگی	مدل‌گرایی	تغییر زبان	مصرف‌گرایی	احساس تعلق
میانگین	۳/۲۰	۳/۳۵	۳/۱۹	۲/۸۵	۳/۴۰
انحراف معیار	۱/۳۲	۱/۳۴	۱/۳۱	۱/۲۸	۱/۹۰
آماره Z	۲/۵۰	۲/۸۰	۲/۵۹	۱/۹۸	۲/۸۰
سطح معنی‌داری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰

با توجه به این که سطح معنی‌داری برای همه ابعاد مورد مطالعه در تحقیق، کوچک‌تر از ۰/۰۵ است؛ بنابراین، توزیع داده‌ها غیر نرمال است. یافته‌های تحقیق نیز از نظر پاسخگویان بیانگر آن است که ابعاد مصرف‌گرایی با کمترین میانگین و

احساس تعلق بیشترین میانگین را داشته است. نخستین تحلیل، بررسی رابطه میان سبک زندگی ساکنین نواحی روستایی با هر کدام از ابعاد مورد بررسی در تحقیق است. با توجه به آزمون همبستگی کندال که برای این بررسی استفاده شد، میان ابعاد تحقیق و سبک زندگی ساکنین نواحی روستایی، رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. این رابطه در بعد احساس تعلق ساکنین به ناحیه روستایی خود بیشترین و در بعد مصرف‌گرایی کمترین بوده است، جدول (۶).

جدول ۶. رابطه بین اثرات جهانی شدن و سبک زندگی روستاییان

وجود معنی داری	Kendal's tau-b		انحراف معیار	میانگین	متغیر وابسته	متغیر مستقل
	ضریب همبستگی	معنی داری				
دارد	۰/۰۰۰	۰/۴۰۱	۱/۳۴	۳/۳۵		مدل گرایی
دارد	۰/۰۰۰	۰/۳۵۳	۱/۳۱	۳/۱۹	سبک زندگی	تغییر زبان
دارد	۰/۰۰۰	۰/۲۶۹	۱/۲۸	۲/۸۵	ساکنین روستایی	مصرف‌گرایی
دارد	۰/۰۰۰	۰/۴۶۲	۱/۹۰	۳/۴۰		احساس تعلق

اما به منظور تحلیل و پیش‌بینی اثرات جهانی شدن و سبک زندگی ساکنین روستایی و آشکار نمودن ابعاد اصلی اثرگذار، از آزمون رگرسیون چندگانه استفاده شد، جدول (۷). نتایج نشان‌دهنده اثرگذاری ابعاد اثرات جهانی شدن به مثابه متغیر مستقل، بر سبک زندگی در سکونتگاه‌های روستایی بوده و این بیانگر آن است که اثرات جهانی شدن، تغییرات ابعاد سبک زندگی ساکنین نواحی روستایی مورد مطالعه را تبیین می‌کند. در ارتباط با این بررسی یافته‌های رگرسیون چندگانه بیانگر همبستگی ۰/۶۴۸ بین متغیرهای مستقل و وابسته بوده است. همچنین بر اساس ضریب تعیین، ۰/۴۲۳ درصد از واریانس تغییرات سبک زندگی در سکونتگاه‌های روستایی، توسط اثرات جهانی شدن تبیین شده است.

جدول ۷. نتایج رگرسیون مؤلفه‌های اثرگذار اثرات جهانی شدن بر سبک زندگی فرهنگی

مدل	ضریب همبستگی چندگانه (R)	ضریب تعیین (R ²)	ضریب تعیین تعدیل شده	خطای استاندارد
۱	۰/۶۴۸	۰/۴۲۳	۰/۴۲۲	۷/۲۵

بر اساس مقدار محاسبه شده برای F ، در سطح اطمینان ۹۹ درصد می‌توان گفت که از دیدگاه پاسخگویان، ترکیب متغیرهای مستقل به طور معنی داری قادر به تبیین و پیش‌بینی تغییرات متغیر وابسته تغییرات سطح سبک زندگی هستند، جدول (۸).

جدول ۸. معنی داری رگرسیون مؤلفه‌های اثرگذار اثرات جهانی شدن و سبک زندگی روستاها

مقادیر	مجموع	درجه آزادی df	میانگین مربعات	F	سطح معنی داری
اثر رگرسیون	۱۴/۱۳۴	۱	۱۴/۱۳	۲۸۱/۴۸۴	۰/۰۰۰
باقیمانده	۱۹/۴۸۳	۳۶۸	۵۲/۷		
کل	۳۴/۶۱۸	۳۶۹			

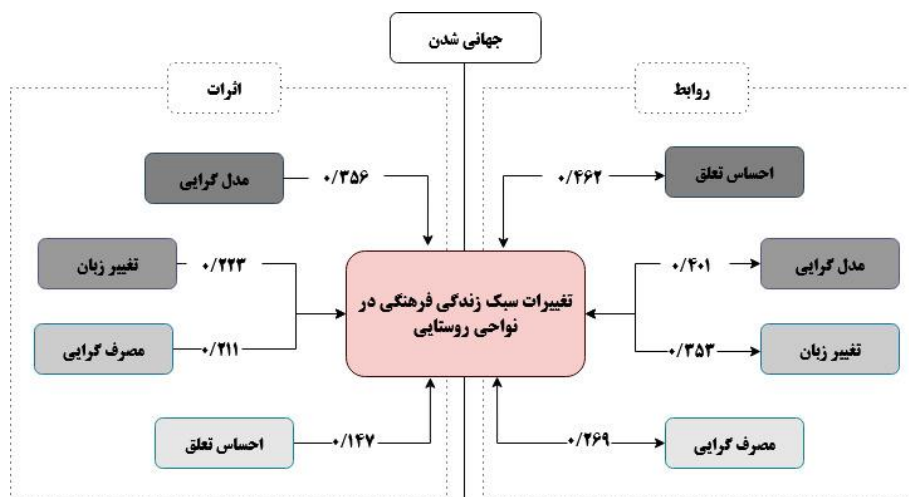
سرانجام، بر اساس ضرایب استاندارد اهمیت نسبی هر کدام از متغیرهای مستقل در تبیین و پیش‌بینی متغیر وابسته آشکار شده است. برحسب نتایج، به ترتیب مؤلفه‌های مدل گرایی، تغییر زبان، مصرف‌گرایی و احساس تعلق؛ نقش برجسته‌ای در تبیین و پیش‌بینی تغییرات سبک زندگی در روستاهای ناحیه مورد مطالعه دارد. در این میان، متغیر مدل گرایی از بیشترین اهمیت برخوردار است، زیرا یک واحد تغییر در انحراف معیار این شاخص موجب می‌شود تا انحراف معیار متغیر وابسته

(سبک زندگی) به میزان $+0/740$ تغییر پیدا نماید. درحالی‌که یک واحد تغییر در انحراف معیار سایر ابعاد به ترتیب تغییراتی به میزان $+0/737$ ، $+0/529$ ، $+0/450$ ، $+0/439$ ، $+0/350$ در انحراف معیار ابعاد متغیر وابسته را در پی خواهد داشت.

جدول ۹. ضرایب میزان شدت اثرگذاری ابعاد متغیر مستقل بر متغیر وابسته

ابعاد	ضریب غیراستاندارد		ضریب استاندارد		T	سطح معنی‌داری
	B	Std. Error	β			
عرض از مبدأ	۳۳/۱۷۷	۳/۰۵۸	-		۱۰/۸۵۱	۰/۰۰۰
مدل‌گرایی	۰/۷۴۰	۰/۱۱۲	۰/۳۵۶		۶/۶۰۲	۰/۰۰۰
تغییر زبان	۰/۷۳۷	۰/۱۷۵	۰/۲۲۳		۴/۲۰۶	۰/۰۰۰
مصرف‌گرایی	۰/۵۲۹	۰/۱۱۱	۰/۲۱۱		۴/۷۸۵	۰/۰۰۰
احساس تعلق	۰/۴۵۰	۰/۱۵۳	۰/۱۴۷		۲/۹۴۶	۰/۰۳

برای تفهیم مناسب نتایج تحقیق نیز نتایج روابط و اثرات ابعاد موردبررسی تحقیق بر تغییرات سبک زندگی فرهنگی، مدل تجربی نتایج تحقیق به صورت شکل (۳)، بیان می‌گردد.

شکل ۳. مدل تجربی اثرات جهانی‌شدن بر تغییرات سبک زندگی فرهنگی در نواحی روستایی

بحث

در مناطق روستایی، جهانی‌شدن دارای اثرات مختلفی بر زندگی ساکنین در مناطق روستایی داشته و این تغییرات در جوامع روستایی با توجه به شرایط اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی این مناطق ملموس‌تر از مناطق شهری بوده است. نواحی روستایی مورد مطالعه به مانند نواحی دیگر به دلیل شرایط طبیعی، اغلب در فعالیتهای کشاورزی فعالیت می‌کنند. این فعالیت‌ها در بافت سکونتگاهی نواحی روستایی نیز نمود یافته و بیشتر فضاهای روستایی برای این فعالیت‌ها اختصاص یافته است. با توجه به یافته‌های پژوهش، نواحی روستایی مورد مطالعه تغییرات عمیقی را در محیط‌های روستایی از جنبه‌های مختلف نسبت به گذشته احساس می‌کنند که این تغییرات با اثرات جهانی‌شدن ارتباط معنی‌داری داشته است. همان‌طور که نتایج پژوهش‌های: بذرافشان و طولابی‌نژاد (۱۳۹۵)، یاری حصار و همکاران (۱۳۹۵)، صابونچی (۱۳۹۵) و سجاسی قیداری و همکاران (۱۳۹۴) مشخص می‌کند؛ جهانی‌شدن موجب تغییرات اجتماعی، فرهنگی و حتی اقتصادی (تولیدی) در مناطق روستایی گشته است. بدین صورت که در مناطق روستایی مورد مطالعه نیز بیشترین تغییرات و اثرات جهانی‌شدن بر

روی مؤلفه‌های مدل‌گرایی و تغییر زبان و گویش محلی ساکنین در نواحی روستایی مورد مطالعه بوده است. این نواحی در شاخص‌های پوشش، پیروی از مدل‌های جدید و استفاده از سبک دکوراسیون شهری همچنین در پیروی از آداب و رسوم سنتی، بیشترین تغییرات را داشته و به عبارتی این تغییرات بیشترین نمود جهانی شدن را در سبک زندگی فرهنگی نواحی روستایی داشته است. در شاخص‌های تغییر زبان نیز آن‌طور که مشخص است ساکنین به‌موجب جهانی شدن تمایل کمتری به استفاده از گویش‌های محلی دارند و اغلب ساکنین از عبارات و اصطلاحات غیر محلی در گویش خود استفاده می‌کنند. اما در ارتباط با یافته‌های پژوهش؛ نکته حائز اهمیت، مدیریت اثرات مطلوب و نامطلوب جهانی شدن در مناطق روستایی است. سجاسی قیداری (۱۳۹۵) بدین‌صورت بیان می‌کند که «جهانی شدن پدیده‌ای گسترده بوده که در مناطق روستایی و شهری دارای تأثیرات متفاوتی است». وی به فرصت‌ها و تهدیدهایی که جهانی شدن می‌تواند در مناطق روستایی ایجاد کند؛ اشاره می‌کند. با توجه به ظرفیت‌های طبیعی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ویژه‌ای که در مناطق روستایی وجود دارد، تغییرات و اثرات آن و مدیریت لجام‌گسیخته آن می‌تواند نتایج منفی در مناطق روستایی داشته باشد.

نتیجه‌گیری

اکنون آینده فضاهای روستایی بیشتر از پیش با مسائل پیچیده‌ای روبه‌رو بوده که یکی از این مسائل، پدیده جهانی شدن و تغییرات سبک زندگی فرهنگی در این نواحی است. در ارتباط با جهانی شدن نیز اغلب کسانی که در این زمینه مطالعاتی انجام داده‌اند، جهانی شدن را اساساً فرآیندی شهرگرا و روستا گریز می‌دانند. در کشورمان ایران نیز همانند بسیاری از کشورهای در حال توسعه، فضاهای روستایی به‌مثابه مناطق شهری، محلی برای بازنمایی پدیدارهای مرتبط با جهانی شدن به‌شما می‌روند. در این زمینه به نظر می‌رسد فضاهای روستایی بیش از گذشته به جهت روابط و مناسبات خود با مراکز شهری تحت تأثیر این شرایط هستند. نواحی روستایی در کشورمان به دلیل در برداشتن بخش قابل توجهی از جمعیت از نظر اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی دارای اهمیت انکارناپذیری هستند که طبیعتاً بررسی و مطالعه این تحولات اجتماعی و فرهنگی، می‌تواند در تصمیم‌گیری‌ها و اقدامات مناسب برای برنامه‌ریزی‌های کلان یاری‌دهنده باشد. در ارتباط با جهانی شدن و اثرات آن بر سکونتگاه‌های روستایی به نظر می‌رسد دو دیدگاه کلی وجود دارد. دیدگاه مثبت که این اثرات و تغییرات را به‌عنوان کاهش‌دهنده شکاف‌های اجتماعی و فرهنگی میان مناطق شهری و روستایی در نظر می‌گیرد. این دیدگاه بر این موضوع تأکید می‌کند که کاهش تفاوت‌های شهری و روستایی موجب کاهش مهاجرت‌های روستایی به شهری و به بهبود کیفیت زندگی در مناطق روستایی منجر می‌گردد. اما دیدگاه منفی؛ موضوع جهانی شدن و اثرات آن در مناطق روستایی را به‌عنوان یک پدیده لجام‌گسیخته که می‌تواند کلیه امور زندگی اجتماعی و فردی را در مناطق روستایی تحت تأثیر قرار دهد، بیان می‌کند. در این زمینه نکته مهم مدیریت این پیامدها و شناخت اثرات منفی آن است.

تقدیر و تشکر

بنا به اظهار نویسنده مسئول، این مقاله حامی مالی نداشته است.

منابع

آقاجان‌بگلو، سوسن؛ بذرافکن، حمیرا و روحانی، علی. (۱۳۹۲). بررسی رابطه رسانه‌ها دیداری و انتخاب الگوی زندگی. زن و جامعه، ۱۴(۱)، ۱۶۳-۱۴۱.

- بذرافشان، جواد و طولابی نژاد، مهرشاد. (۱۳۹۵). بررسی آثار نوسازی بر تغییر و تحولات سبک زندگی خانوارهای روستایی بخش مرکزی شهرستان پلدختر. *جغرافیا و توسعه*، ۱۵(۴۶)، ۷۸-۶۱. <https://doi.org/10.22111/gdij.2017.3033>
- زارعی، بهادر؛ مقدم، فاطمه و شفیق، شهاب‌الدین. (۱۳۹۵). تأثیر جهانی‌شدن بر تحولات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی منطقه خلیج فارس. *پژوهش‌های جغرافیای انسانی*، ۴۸(۳)، ۵۷۶-۵۵۷. <https://doi.org/10.22059/jhgr.2016.55655>
- جونز اندرو. (۱۳۹۱). *نظریه پردازان بزرگ جهانی‌شدن*. ترجمه مسعود کرباسیان و هامایک آوادیس یانس، تهران: انتشارات چشمه.
- چراغی، سارا؛ نظری، ولی‌الله و شهریار، فاطمه. (۱۴۰۰). بررسی اثرات تنوع فرهنگی در ساخت هویت شهری (نمونه موردی: منطقه ۶ شهر کرج). *پژوهش‌های جغرافیای انسانی*، ۵۳(۴)، ۱۳۷۷. <https://doi.org/10.22059/jhgr.2021.293822.1008045>
- حکیم زاده، رضوان. (۱۳۸۹). جهانی‌شدن: بین‌المللی‌شدن آموزش عالی و برنامه‌های درسی میان‌رشته‌ای. *مطالعات میان‌رشته‌ای در علوم انسانی*، ۲(۴)، ۱۷-۱. <https://doi.org/10.7508/isih.2010.08.001>
- ذکایی، محمد سعید. (۱۳۹۱). مصرف و سبک زندگی، رویکردها، مسائل و آسیب‌ها. *رسانه*، ۲۲(۲)، ۳۴-۵. <https://dori.net/dor/20.1001.1.10227180.1391.23.3.1.3>
- رضوی‌زاده، سید نورالدین. (۱۳۸۴). بررسی تأثیر رسانه‌ها بر تمایل به تغییر سبک زندگی روستایی. *علوم اجتماعی (دانشگاه علامه طباطبائی)*، ۱۲(۳۱)، ۵۰-۲۴. <https://dori.net/dor/20.1001.1.17351162.1384.12.31.4.1>
- سجاسی قیداری، حمدالله؛ صادقلو، طاهره و شهدادی، علی. (۱۳۹۴). اثرات جهانی‌شدن بر تغییرات سبک زندگی در نواحی روستایی. *مطالعات میان‌رشته‌ای در علوم انسانی*، ۷(۴)، ۱۵۹-۱۵۳. <https://doi.org/10.7508/isih.2015.28.006>
- سجاسی قیداری، حمدالله (۱۳۹۵). تدوین راهبردهای مدیریت فرآیند جهانی‌شدن در مناطق روستایی کشور. *مطالعات راهبردی بسیج*، ۱۹(۷۰)، ۲۱۶-۱۸۹. [20.1001.1.1735501.1395.19.70.7.2](https://doi.org/10.1001.1.1735501.1395.19.70.7.2)
- شهبایی، محمود و ذکایی، محمد سعید. (۱۳۹۱). واکاوی سبک زندگی در جامعه امروز. *کتاب علوم اجتماعی*، ۱۶(۶۰)، ۱۳-۴.
- صابونچی، زهره. (۱۳۹۵). *تحلیل چالش‌های توسعه فضاهای روستایی در فرآیند جهانی‌شدن با رویکرد آینده‌پژوهی (با تأکید بر روستاهای خراسان رضوی)*. رساله دکتری، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، دانشگاه فردوسی مشهد.
- طباطبایی، سید احمد. (۱۳۸۷). جهانی‌شدن و سیطره موج‌های قدرت در مدیریت بخش عمومی. *کنفرانس بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای در مسیر پیوستن به سازمان تجارت جهانی*.
- گیدنز، آنتونی. (۱۳۸۴). *چشم‌اندازهای جهانی*. ترجمه محمدرضا جلالی‌پور، چاپ دوم، تهران: انتشارات طرح نو.
- مرکز آمار ایران. (۱۳۹۵). *سرشماری عمومی نفوس و مسکن آذربایجان شرقی*. <https://www.amar.org.ir>
- نجار زاده، محمد. (۱۳۹۱). تطبیق نظریات جهانی‌شدن فرهنگ در روستا بر اساس شاخص‌های سبک زندگی مطالعه موردی: دهستان برآن جنوبی شهرستان اصفهان. *پژوهش‌های روستایی*، ۳(۴)، ۱۸۸-۱۶۱.
- نوابی، جواد و سید موسوی، سید حسین (۱۳۹۲). فلسفه سیاسی اسلام و الزام‌های سبک زندگی تمدن‌آفرین. *پژوهش‌های اجتماعی اسلامی*، ۱۹(۹۸)، ۶۲-۳۹.
- وثوقی، منصور؛ ایمانی، علی و کاظمی، علی. (۱۳۸۸). جهانی‌شدن و تحولات ساختاری در جامعه روستایی. *جامعه‌شناسی معاصر*، ۲(۱)، ۳۴-۵.
- وودز، مایکل (۱۳۹۰). *جغرافیای روستایی؛ فرآیندها، واکنش‌ها و تجربه‌های باز ساخت روستایی*، ترجمه محمدرضا رضوانی و صامت فرهادی، چاپ اول، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- هابرماس، یورگن. (۱۳۸۶). *جهانی‌شدن و آینده دموکراسی: منظومه پساملی*. ترجمه کمال پولادی، چاپ چهارم، تهران: انتشارات مرکز.
- یاری حصار، ارسطو؛ حیدری، وکیل و نارینی، ریحانه. (۱۳۹۵). مطالعه تغییر سبک زندگی و اثرات و پیامدهای آن بر تولید و توسعه روستایی (مطالعه موردی: روستاهای شهرستان اردبیل). *مطالعات توسعه اجتماعی ایران*، ۹(۱)، ۸۶-۶۹.

References

- Aghajan Baglu, S., Bazrafken, H., & Ruhani, A. (2013). Examining the relationship between visual media and choosing a life pattern. *Women and Society*, 4(1), 141- 163. [In Persain].
- Andrew. J. (2013). *The Great Theoreticians of Globalization*. translated by Masoud Karbasian and Hamaik Avadis Yanes, Cheshme Publications, 79. [In Persain].
- Bardhan, P. (2006). *Globalization and Rural Poverty*. World Development, 34(8), 1361- 1373. <https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2005.10.010>.
- Bazrafshan, J., & Toulabi Nejad, M. (2017). Investigating the effects of modernization on the changes and changes in the lifestyle of rural households in the central part of Poldakhter city. *Geography and Development*, 15(46), 61- 78. <https://doi.org/10.22111/gdj.2017.3033>. [In Persain].
- Bryant, C. R., Makhanya, E., & Herrmann, T. H. (2008). The Sustainability of Rural Systems in Developing Countries, Laboratoire de développement durable et dynamique territoriale- Département de Géographie. Montreal, Université de Montréal. <https://doi.org/978-2-921903-03-8>.
- Cheraghi, S., & Nazari, V. A. (2021). The Effects of Cultural Diversity on Urban Identity Construction (Case Study: Karaj District 6). *Human Geography Research Quarterly*, 53(4), 1377. <https://doi.org/10.22059/jhgr.2021.293822.1008045>. [In Persain].
- Cheshire, L., & Woods, M. (2013). Globally engaged farmers as transnational actors: Navigating the landscape of agri-food globalization. *Geoforum*, 44(4), 232- 242. <https://doi.org/10.1016/j.geoforum.2012.09.003>.
- Farhud, D. D. (2015). Impact of lifestyle on health. *Iranian journal of public health*, Tehran University of Medical Sciences, 44(11), 1442. <http://ijph.tums.ac.ir>.
- Flores, J.Á.H. (2020). Effects of Globalization and (RE) Localization on Latin American Rural Societies. *Textual*, (76), 161- 187. <http://dx.doi.org/10.5154/r.textual.2019.76.06>.
- Giddens, A. (2006). *World Visions*. translated by Mohammad Reza Jalaipour, Tehran: Publications: New Design, second edition. [In Persain].
- Habermas, J. (2008). *Globalization and the future of democracy: the post-national system*. translated by Kamal Poladi, Tehran: Markaz Publications, 4th edition. [In Persain].
- Hakimzadeh, R. (2011). Globalization: internationalization of higher education and interdisciplinary curricula. *Interdisciplinary Studies in Human Sciences*, 2(4), 1-17. <https://doi.org/10.7508/isih.2010.08.001>. [In Persain].
- Held, D. A., McGrew, D., Goldblatt, & Perraton, J. (1999). *Global Transformations: Politics, Economics and Culture*. Cambridge: Polity. 602. https://doi.org/10.1057/9780333981689_2.
- Hu, F.B. (2011). Globalization of diabetes: the role of diet, lifestyle, and genes. *Diabetes care*, 34(6), 1249- 1257. <https://doi.org/10.2337/dc11-0442>.
- Iran Statistics Center. (2017). *General population and housing census of East Azerbaijan*. [In Persain]. <https://www.amar.org.ir/>
- Kanbur, R. (2015). Globalization and inequality. In *Handbook of income distribution*, 2, 1845- 1881. <https://doi.org/10.1016/B978-0-444-59429-7.00021-2>.
- Machado, F. D. S. (2017). Rural change in the context of globalization: examining theoretical issues. *Hungarian Geographical Bulletin*, 66(1), 43- 53. <https://doi.org/10.15201/hungeobull.66.1.5>.
- McDonagh, J., Nienaber, B., & Woods, M. (2015). *Globalization and Europe's rural regions*. Ashgate Publishing, Ltd.
- Najjarzadeh, M. (2013). *Applying the theories of the globalization of culture in the village based on the life style indicators of a case study: South Braan Dehistan*. Isfahan City. *Rural Research*, 3(4), 161- 188. [In Persain].
- Navaei, J., & Seyed Mousavi, S. H. (2014). The political philosophy of Islam and the requirements of a civilizing lifestyle. *Islamic Social Research*, 19(98), 39- 62. [In Persain].
- Ohmae, K. (1995). *The End of the Nation State*. New York: Free Press. 214 p.
- Pavis, S., Cunningham-Burley, S., & Amos, A. (1998). Health related behavioural change in context: young people in transition. *Social Science & Medicine*, 47(10), 1407-1418. [https://doi.org/10.1016/S0277-9536\(98\)00257-3](https://doi.org/10.1016/S0277-9536(98)00257-3).
- Razavizadeh, N. (2006). A research on the Impact of Media on the Tendency to Change Rural

- Lifestyles. *Journal of Social Sciences*, 12(31), 24- 50. <https://doi.net/dor/20.1001.1.17351162.1384.12.31.4.1>. [In Persain].
- Rigg, J. (2006). Land, farming, livelihoods, and poverty: Rethinking the links in the Rural South. *World Development*, 34(1), 180- 202. <https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2005.07.015>.
- Sabunchi, Z. (2017). *Analysis of the development challenges of rural spaces in the process of globalization with a future research approach (with an emphasis on the villages of Razavi Khorasan)*. PhD thesis, Faculty of Literature and Human Sciences, Department of Geography and Rural Planning, Ferdowsi University of Mashhad. [In Persain].
- Shahabi, M., & Zokaei, M. S. (2013). *Analysis of lifestyle in today's society*. Book of Social Sciences, 16(60), 4- 13. [In Persain].
- Sojasi Qeidari, H., Sadeghlou, T., & Shahdadi, A. (2016). Effects of globalization on lifestyle changes in rural areas. *Interdisciplinary Studies in Humanities*, 7(4), 159- 153. [In Persain]. <https://doi.org/10.7508/isih.2015.28.006>.
- Sojasi Qeidari, H. (2015). Compilation of globalization process management strategies in rural areas of the country. *Basij strategic studies*, 19(70), 189- 216. [In Persain]. [20.1001.1.1735501.1395.19.70.7.2](https://doi.org/10.1735501.1395.19.70.7.2)
- Tabatabaei, S. A. (2009). Globalization and dominance of power waves in public sector management. *International Conference on Professional Ethics on the way to join the World Trade Organization*. [In Persain]. https://sspp.iranjournals.ir/article_633.html
- Van der Ploeg, J. D., Ye, J. & Schneider, S. (2010). Rural development reconsidered: building on comparative perspectives from China, Brazil and the European Union, *Rivista di Economia Agraria. Società Editrice il Mulino*, 65(2), 163- 190.
- Veal, A. J. (1993). The concept of lifestyle: a review, *Leisure Studies*. Taylor & Francis, 12(4), 233- 252. <https://doi.org/10.1080/02614369300390231>.
- Vosooghi, M., Imani, A., & Kazemi, A. (2009). Globalization and structural changes in rural society. *Journal of Contemporary Sociology*, 2(1), 5- 34. [In Persain].
- Wiilson, G. A. & Rigg, J. (2003). Post-productivist agricultural regimes and the South: discordant concepts?. *Progress in Human Geography*, 27(6), 681- 707..
- Woods, M. (2007). *Engaging the global countryside: globalization, hybridity and the reconstitution of rural place*, *Progress in Human geography*. Sage Publications Sage UK: London, England, 31(4), 485– 507.
- Woods, M. (2012). *Rural geography; Processes, reactions and experiences of rural reconstruction*, translated by Mohammad Reza Rezvani and Samet Farhadi, Tehran: Tehran University Press, first edition. [In Persain].
- Woods, M. (2013). Regions engaging globalization: a typology of regional responses in rural Europe. *Journal of Rural and Community Development*, 8(3), 112– 126.
- Woods, M., & McDonagh, J. (2011). Rural Europe and the world: Globalization and rural development. *European Countryside, Sciendo*, 3(3), 153- 163. DOI: 10.2478/v10091-012-0001-z.
- Woods, M., Nienaber, B. & McDonagh, J. (2015). Globalization Processes and the Restructuring of Europe's Rural Regions. *Globalization and Europe's Rural Regions*. Ashgate Farnham, UK, Pp. 199– 221.
- Yari hesar, A., heidari, V., & Narini, R. (2017). A Study of the Effects of Lifestyle Changes and its Consequences on Rural Production and Development (Case of Study: Ardabil Rural Areas). *Journal of Iranian Social Development Studies*, 9(1), 69- 86. [In Persain].
- Zarei, B., Moghaddam, F., & Shahabeddin, Sh. (2016). The Impact of Globalization on Economic, Social and Cultural Developments in Persian Gulf Region. *Human Geography Research Quarterly*, 48(3), 558. <https://doi.org/10.22059/jhgr.2016.55655>. [In Persain].
- Zakaei, M. S. (2013). Consumption and lifestyle, approaches, issues and damages, *Media*, 22(2), 5- 34. <https://doi.net/dor/20.1001.1.10227180.1391.23.3.1.3>. [In Persain].